

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

innokaupungit

TURKU
ÅBO

TURUN
YLIOPISTO

Varsinais-Suomen ruokaketjun yritysten ja oppilaitosten yhteistyö

Kyselyn tulokset

Ravitsemus- ja ruokatutkimuskeskus, Turun yliopisto

21.2.2025

Sini Laikola, Anni Kerttula ja Ella Koivuniemi

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Vastaajien taustatiedot.....	2
2.1. Yrityksen koko ja toimiala.....	2
2.2. Vastaajien työnimike/asema yrityksessä	3
2.3. Yritysten sijainti ja maantieteellinen toiminta-alue	4
3. Yhteistyö oppilaitosten kanssa	4
3.1. Yhteistyön tärkeys.....	4
3.2. Aiempi yhteistyö oppilaitosten kanssa	5
3.3. Yhteistyömuodot oppilaitosten kanssa.....	6
3.4. Oppilaitosyhteistyön esteet.....	6
3.5. Tulevaisuuden yhteistyömahdollisuudet oppilaitosten kanssa	6
3.6. Muita kommentteja oppilaitosyhteistyöstä.....	8
4. Johtopäätökset.....	9
5. Kehitysehdotukset yhteistyön vahvistamiseksi	9
6. Yhteenveto	10
7. Kyselyn toteuttajat.....	11

1. Johdanto

Tässä raportissa esitellään ”WiseFood – resurssiviisaat ruokaketjut” -hankkeen puitteissa toteutetun kyselyn tulokset. Kysely oli suunnattu Varsinais-Suomen ruokaketjun yrityksille, ja se toteutettiin yhteistyössä Ukipolis Oy:n ja Pyhäjärvi-instituutin koordinoiman ”TuRVa – Tulevaisuuden Ruokaketjut Varsinais-Suomessa” -hankkeen kanssa. Kysely oli avoinna ajalla 25.10.–31.12.2024, ja siihen vastasi yhteensä 21 yritystä.

Kyselyn tavoitteena oli kartoittaa Varsinais-Suomen ruokaketjun yritysten tarpeita oppilaitosyhteistyölle ja verkostoitumiselle. Kyselyn vastausten avulla pyritään suunnittelemaan tukitoimia, joilla voidaan edistää yhteistyötä ruokaketjun toimijoiden ja oppilaitosten välillä.

Kyselylinkkiä jaettiin useissa kanavissa, kuten hankkeen verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Lisäksi yrityksiä lähestyttiin sähköpostitse, ja yhteistyökumppaneita pyydettiin jakamaan kyselyä omilla verkostoissaan. Kyselyyn vastasivat eri alojen ja kokoluokkien yritykset Varsinais-Suomen ruokaketjusta. On kuitenkin hyvä huomioida, että otos on rajallinen, eivätkä tulokset välttämättä täysin edusta koko ruokaketjua.

2. Vastaajien taustatiedot

2.1. Yrityksen koko ja toimiala

Suurin osa kyselyyn vastanneista yrityksistä oli mikro- ja pienyrityksiä. Mikroyritykset (1–9 työntekijää) olivat yleisin vastaajaryhmä ja kattoivat noin puolet vastauksista (52 %, 11 vastaajaa), ja pienyritykset (10–49 työntekijää) edustivat kolmannesta (33 %, 7 vastaajaa). Keskisuuria yrityksiä (50–249 työntekijää) oli mukana vain yksi (5 %) ja suuryrityksiä (yli 250 työntekijää) kaksi (10 %). Kuvioista 1 voi nähdä, että pienet alle 50 työntekijän yritykset korostuvat, mutta myös keskisuurten ja suuryritysten näkemykset olivat edustettuina.

Kyselyyn vastanneet yritykset edustivat ruokaketjun eri toimialoja, ja kuvio 1 esittää vastaajien jakaantumisen niiden mukaan. Elintarvikkeiden ja juomien vähittäiskauppa oli suurin yksittäinen toimiala; siellä toimi kuusi yritystä (29 %). Alkutuotannossa toimi viisi yritystä (24 %) ja elintarvikkeiden ja juomien valmistuksessa viisi yritystä (24 %). Ravitsemistoiminnassa toimi kolme yritystä (14 %). Yksi yritys kertoi toimialakseen markkinatutkimuksen ja yksi elintarvikepakkausten valmistuksen. Mukana oli yrityksiä monelta eri toimialalta, mikä tuo monipuolista näkökulmaa yritysten ja oppilaitosten välisestä yhteistyöstä.

WiseFood – resurssiviisaat ruokaketjut -hanke

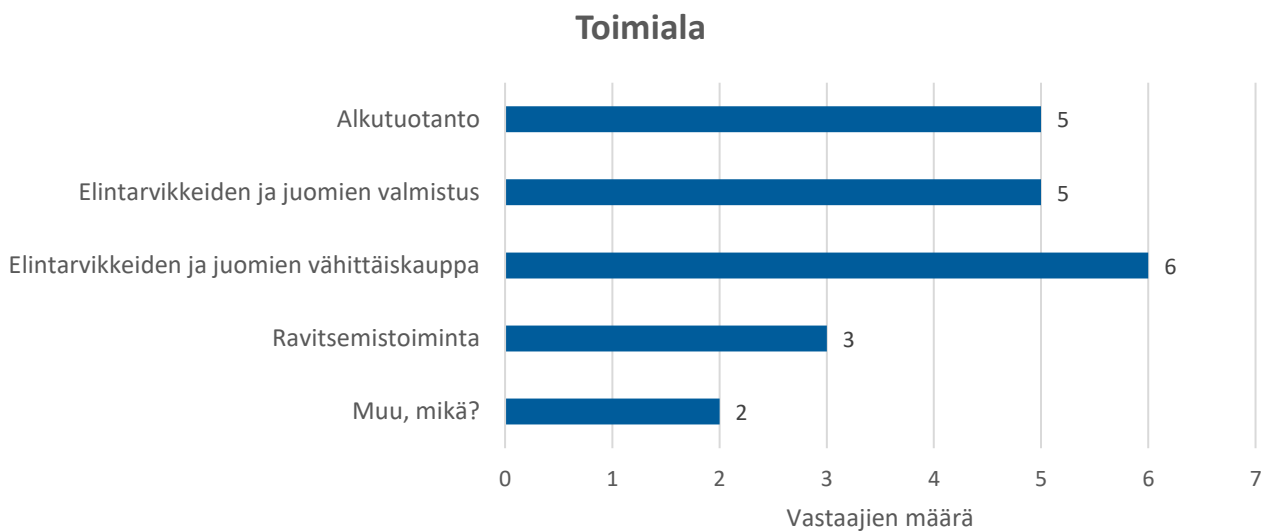
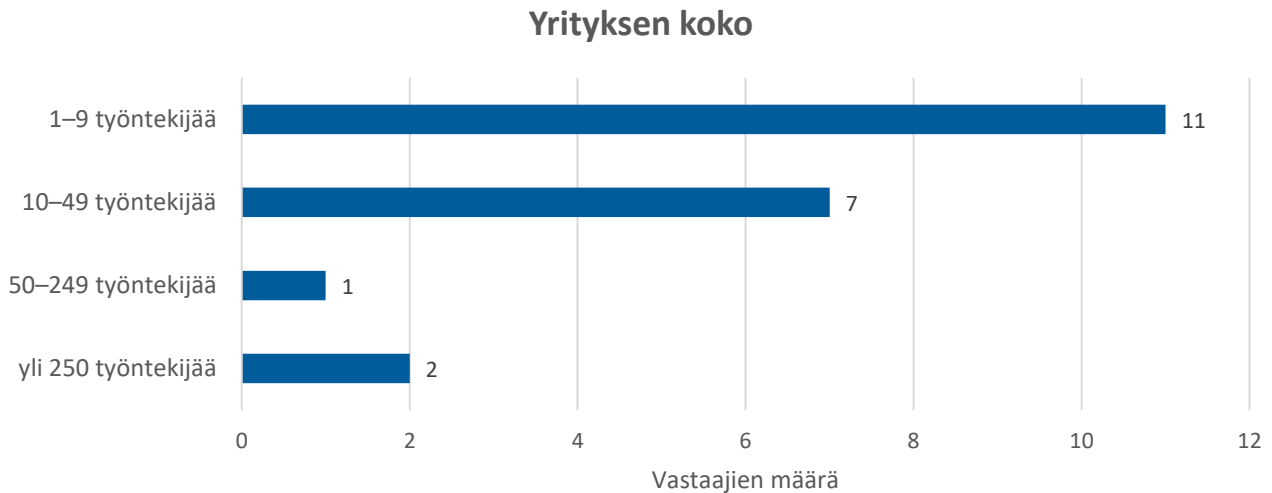
WiseFood-hanke pyrkii vahvistamaan resurssiviisaasti tuotettujen ja valmistettujen ruokatuotteiden markkinoita Turun seudulla. Hankkeen toimenpiteillä pyritään saamaan aikaan ruokasektorille uutta kiertotalous-pohjaista ja resurssiviisasta toimintaa ja innovaatioita.

[Lue lisää hankkeesta >](#)

Tulevaisuuden ruokaketjut Varsinais-Suomessa – TuRVa

Päätavoitteena on lisätä varsinaissuomalaisten ruokasektori-yritysten uusiutumisen- ja sopeutumiskykyä toimintaympäristön muutoksiin, tukea kestävän ruokasektorin kehittymistä sekä varmistaa ruokasektorin yritysten kilpailukykyyn säilyminen myös tulevaisuudessa.

[Lue lisää hankkeesta >](#)

KUVIO 1: Kyselyyn vastanneiden yritysten (n=21) jakautuminen koon ja toimialan mukaan.

2.2. Vastaajien työnimike/asema yrityksessä

Kyselyyn vastanneista suurin osa toimi yritysten johtotehtävissä tai oli omistajia tai yrittäjiä (yhteensä 19 vastaajaa), mikä kertoo keskeisestä roolista päätöksenteossa ja yhteistyön suunnittelussa. Kysely siis tavoitti erityisesti yritysten avainhenkilöitä ja päätöksentekijöitä.

Vastaajat voidaan ryhmitellä kolmeen pääryhmään:

1. Johtotehtävät (yhteensä 9 vastaajaa)
  - Johtaja
  - Toimitusjohtaja
  - Operatiivinen johtaja
  - Toimialajohtaja
  - Hallituksen puheenjohtaja

2. Omistajat ja yrittäjät (yhteensä 10 vastaajaa)
  - Yrittäjä
  - Omistaja
  - Maaseutuyrittäjä
3. Muut tehtävät (yhteensä 2 vastaajaa)
  - Henkilöstöpäällikkö
  - Liiketoimintakumppani, teknologiapalvelut

Kyselyyn osallistui monipuolinen joukko yritysten keskeisissä tehtävissä toimivia henkilöitä, joilla on laaja ymmärrys liiketoiminnan johtamisesta ja kehittämisestä.

2.3. Yritysten sijainti ja maantieteellinen toiminta-alue

Kyselyyn vastanneiden yritysten päätoimipaikat sijaitsivat pääosin Varsinais-Suomessa, erityisesti Turun seudulla, mutta mukana oli myös yrityksiä muilta alueilta. Suurimman ryhmän muodostivat Turun seudulla toimivat yritykset (10 vastaajaa), mutta Vakka-Suomi yhdeksällä vastaajalla oli myös hyvin edustettuna. Lisäksi yksi yritys ilmoitti päätoimipaikakseen Satakunnan ja yksi Kanta-Hämeen.

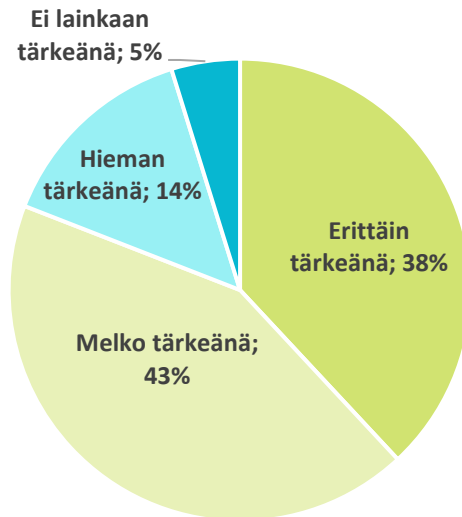
Yritysten maantieteelliset toiminta-alueet vaihtelivat paikallisesta toiminnasta globaaleihin markkinoihin. Kahdeksan yritystä keskittyi pääasiassa Varsinais-Suomeen, kun taas kolme yritystä toimi koko Suomen alueella. Kansainvälisesti toimivia yrityksiä oli useita. Muut alueelliset toiminta-alueet sisälsivät Turku-Helsinki-Tampere-akselin, Etelä-Suomen sekä Satakunnan ja naapurimaakunnat.

Vaikka suurin osa yrityksistä toimii Varsinais-Suomessa, osa on aktiivisia myös kansallisilla ja kansainvälisillä markkinoilla.

3. Yhteistyö oppilaitosten kanssa

3.1. Yhteistyön tärkeys

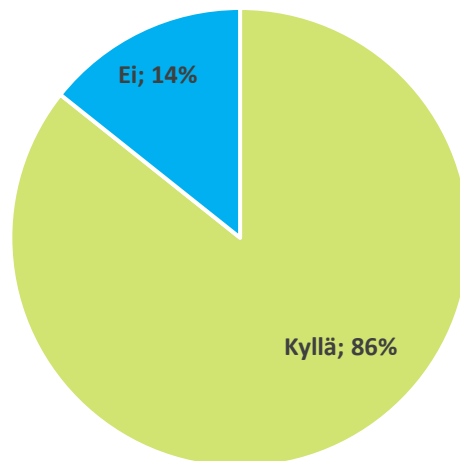
Kyselyn mukaan suurin osa vastaajista (81 %) pitää oppilaitosyhteistyötä vähintään melko tärkeänä. Peräti 38 % vastaajista (8 vastaajaa) arvioi yhteistyön olevan erittäin tärkeää, ja 43 % (9 vastaajaa) piti sitä melko tärkeänä. Hieman tärkeänä yhteistyötä piti 14 % (3 vastaajaa), kun taas vain yksi vastaaja (5 %) koki, ettei yhteistyö oppilaitosten kanssa ole lainkaan tärkeää (Kuvio 2). Vastausten perusteella yhteistyön merkitys yritysten ja oppilaitosten välillä on suuri.

KUVIO 2: Kuinka tärkeänä pidätte yhteistyötä oppilaitosten kanssa? (n=21)

3.2. Aiempi yhteistyö oppilaitosten kanssa

Suurin osa kyselyyn vastanneista yrityksistä oli jo tehnyt yhteistyötä oppilaitosten kanssa. Yhteensä 86 % vastaajista (18 yritystä) ilmoitti olleensa mukana oppilaitosyhteistyössä, kun taas 14 % (3 yritystä) ei ollut toistaiseksi osallistunut yhteistyöhön (Kuvio 3).

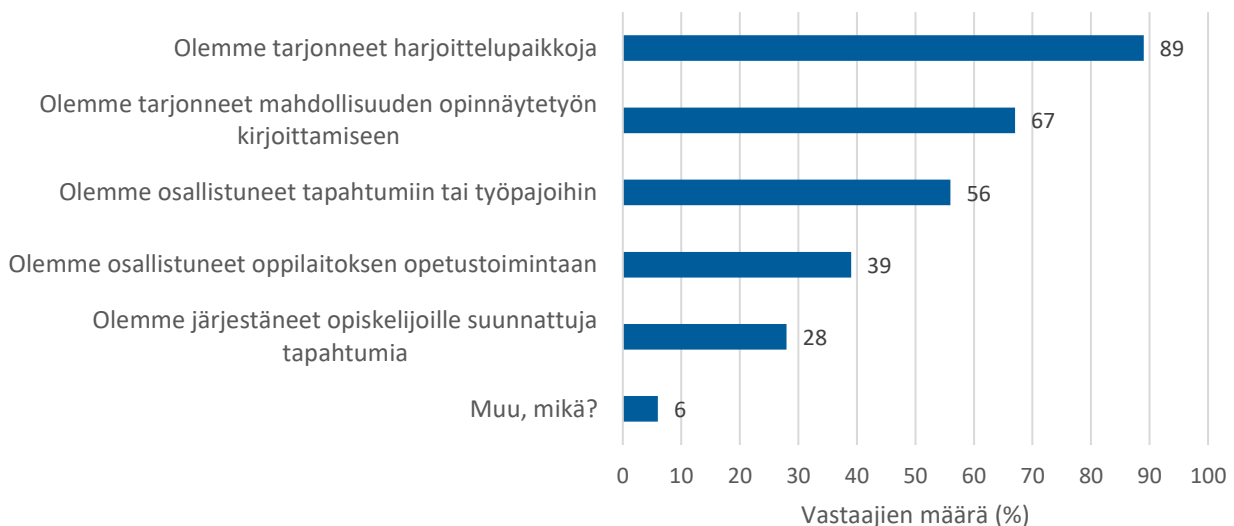

KUVIO 3: Oletteko tehneet yhteistyötä oppilaitosten kanssa aiemmin? (n=21)

Yritysten korkea osuus aiemmin oppilaitosten kanssa yhteistyötä tehneistä osoittaa, että yhteistyö on jo vakiintunut monien ruokaketjun toimijoiden toimintaan. Tämä luo vahvan pohjan yhteistyön eteenpäin kehittämiselle ja laajentamiselle.

3.3. Yhteistyömuodot oppilaitosten kanssa

Kyselyyn osallistuneet yritykset toteuttivat oppilaitosyhteistyötä monipuolisesti. Kuvio 4 esittää yritysten aiemmin toteuttamia yhteistyömuotoja oppilaitosten kanssa. Suosituimpia yhteistyömuotoja olivat harjoittelupaikkojen tarjoaminen, opinnäytetyön tekemisen mahdollisuus ja osallistuminen opiskelijoiden kanssa järjestettäviin tapahtumiin tai työpajoihin.

KUVIO 4: Yritysten aiemmat yhteistyömuodot oppilaitosten kanssa. Vastaajat (n=21) saivat valita useamman vaihtoehdon.

Harjoittelupaikkojen tarjoaminen korostui selvästi suosituimpana yhteistyömuotona, mikä osoittaa yritysten panostavan käytännönläheiseen opiskelijayhteistyöhön. Myös opinnäytetöiden mahdollistaminen ja tapahtumiin osallistuminen olivat merkittäviä yhteistyömuotoja.

3.4. Oppilaitosyhteistyön esteet

Yrityksille, jotka eivät olleet tehneet oppilaitosyhteistyötä (n=3), suurin este oli resurssien puute. Kaksi kolmesta vastaajasta ilmoitti, ettei heillä ole riittävästi resursseja yhteistyön toteuttamiseen. Yksi vastaaja kertoi, ettei tilaisuutta yhteistyöhön ollut vielä tullut, mutta he olisivat kiinnostuneita kokeilemaan sitä.

Yksikään vastaaja ei maininnut, että oppilaitosyhteistyö tuntuisi hankalalta tai että se ei kiinnostaisi. Tulokset viittaavat siihen, että resurssien rajallisuus on keskeisin haaste yhteistyön aloittamisessa. Kiinnostus yhteistyön kokeilemiseen kuitenkin osoittaa, että lisätiedolla ja tukitoimilla voidaan helpottaa yhteistyön käynnistämistä.

3.5. Tulevaisuuden yhteistyömahdollisuudet oppilaitosten kanssa

Kyselyssä selvitettiin, minkälaista yhteistyötä yritykset olisivat kiinnostuneita kehittämään oppilaitosten kanssa tulevaisuudessa. Avoimia vastauksia saatiin 19, ja ne voidaan ryhmitellä seuraaviin pääteemoihin:

Uudet teknologiat ja tuotekehitys: Monet vastaajat korostivat uusien teknologioiden ja tuotekehityksen merkitystä. Yritykset toivovat, että oppilaitokset voisivat toimia uuden teknologian "ensiesittelijöinä" ja edelläkävijöinä tuottaen samalla osaajia teollisuuteen. Tuotekehitysyhteistyö nähtiin myös tärkeänä alueena. Tässä yhteydessä olisi tärkeää, että oppilaitokset voivat tuoda yrityksille tuoreita näkökulmia ja tukea innovaatioiden kehittämisessä.

Työharjoittelut ja yhteistyöprojektit: Harjoittelupaikkojen tarjoaminen ja yhteistyöprojektit olivat suosittuja yhteistyömuotoja. Yritykset haluavat tarjota opiskelijoille mahdollisuuksia käytännön kokemuksen saamiseen ja näkevät tämän hyödyllisenä tapana löytää potentiaalisia tulevia työntekijöitä. Pitkäkestoinen yhteistyö, kuten harjoittelu- ja kesätyöjaksojen jatkeena tehtävät opinnäytetyöt, koettiin erityisen hyödyllisiksi. Tämä tarjoaa molemmille osapuolille mahdollisuuden sitoutua yhteistyöhön pidemmällä aikavälillä, ja se edistää myös opiskelijoiden työelämätaitojen kehittämistä.

Henkilökohtaiset kontaktit ja verkostoituminen: Useat vastaajat korostivat henkilökohtaisten kontaktien luomisen tärkeyttä opettajien ja yritysten välillä. Oppilaitosten tulisi tuntea paremmin paikallista elinkeinoelämää ja erityisesti alkutuotantoa. Aktiivisuutta molemmiin puolin tulisi lisätä, jotta yhteistyö ei jäisi vain viralliselle tasolle. Verkostoituminen ja yhteydenpito voivat mahdollistaa tiiviimpää yhteistyötä ja helpottaa yritysten tarpeisiin vastaamista, mikäli opettajat ja yritykset tuntevat toistensa toiminnan ja tavoitteet paremmin.

Oppilaitosten tarpeiden mukaan: Jotkut vastaajat mainitsivat, että yhteistyön tulisi perustua oppilaitosten tarpeisiin. Tämä voisi tarkoittaa joustavampaa ja räätälöidymppää yhteistyötä, joka vastaa oppilaitosten ja opiskelijoiden ajankohtaisia tarpeita. Tämä lähestymistapa voisi auttaa yrityksiä kohdentamaan yhteistyömahdollisuuksia tarkemmin ja varmistamaan, että se tukee myös oppilaitosten opetussuunnitelmia ja opiskelijoiden osaamisvaatimuksia.

Muut yhteistyömuodot: Vastaajat mainitsivat myös muita yhteistyömuotoja, kuten:

- Opinnäytetyöt ja projektityöt
- Aistinvaraisen arvioinnin raadin työt
- Tilavierailut, kuten "Mistä lähiruoka tulee" -tyyppiset vierailut
- Laatuun ja laatujärjestelmiin liittyvät projektit
- Toiminta, joka lisää suurtalouskeittiötyön houkuttelevuutta

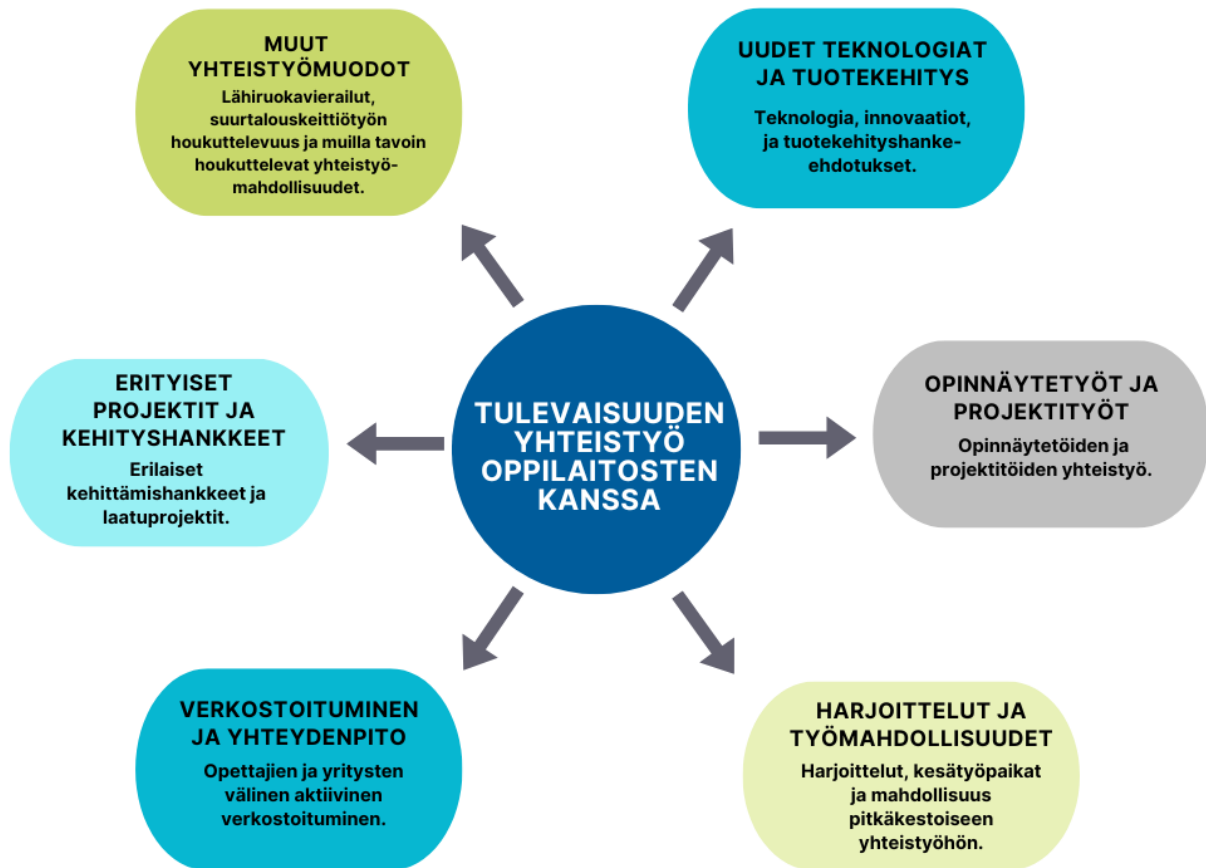
Nämä esimerkit monipuolistavat yhteistyömahdollisuuksia ja tuovat käytännönläheisiä keinoja oppilaitosten ja yritysten yhteistyön syventämiseen. Esimerkiksi tilavierailut voivat tarjota opiskelijoille arvokasta tietoa siitä, miten elintarvikkeiden tuotanto ja jakelu tapahtuvat käytännössä, ja samalla ne voivat vahvistaa yrityksen näkyvyyttä ja luottamusta.

Yhteistyön nykytila ja rajoitukset: Osa vastaajista koki, että nykyinen yhteistyö toimii jo hyvin, kun taas toiset olivat epävarmoja siitä, minkälaista yhteistyötä on mahdollista kehittää. Yrityksen pieni koko nähtiin myös rajoittavana tekijänä yhteistyön laajuudelle.

Yhteenveto ja tulevaisuuden suuntaviivat: Kaiken kaikkiaan yritykset ovat kiinnostuneita monipuolisesta yhteistyöstä oppilaitosten kanssa, erityisesti käytännönläheisten harjoittelupaikkojen, opinnäytetöiden ja teknologian kehittämisen parissa. Tämä tarjoaa hyvän pohjan tulevaisuuden yhteistyön kehittämiseksi. On tärkeää, että yritykset ja oppilaitokset jatkavat aktiivista yhteydenpitoa ja verkostoitumista, jotta yhteistyö ei jää vain satunnaiseksi, vaan siitä tulee kestävää ja molempia osapuolia hyödyttävää.

Kuvio 5 havainnollistaa eri yhteistyömahdollisuuksia, joita yritykset ovat valmiita kehittämään oppilaitosten kanssa tulevaisuudessa.

KUVIO 5: Tulevaisuuden yhteistyömahdollisuudet oppilaitosten ja yritysten välillä.

3.6. Muita kommentteja oppilaitosyhteistyöstä

Kyselyssä pyydettiin vastaajia antamaan muita kommentteja oppilaitosyhteistyöstä. Saadut vastaukset voidaan ryhmitellä seuraaviin pääteemoihin:

Yhteistyön hyödyt: Useat vastaajat mainitsivat, että yhteistyön kautta on löytynyt uusia työntekijöitä. Tämä osoittaa, että oppilaitosyhteistyö voi olla tehokas tapa rekrytoida osaavaa työvoimaa. Lisäksi yhteistyö on auttanut lisäämään yritysten omaa osaamista, mikä on koettu arvokkaaksi lisäarvoksi.

Haasteet ja parannusehdotukset: Jotkut vastaajat toivat esiin tarpeen luoda enemmän "törmäyspisteitä" yrityselämän ja oppilaitosten välille. He ehdottivat, että oppilaitosten tulisi aktiivisemmin jalkautua sinne, missä opiskelijat ja työelämä kohtaavat. Lisäksi kyselyt oppilaitoksille, jotka kartoittavat ryhmien kiinnostusta tilavierailuihin ja harjoittelupaikkoihin, voisivat lisätä tietoisuutta harjoittelumahdollisuuksista opiskelijoiden keskuudessa.

Konkreettiset esimerkit yhteistyöstä: Vastaajat antoivat myös konkreettisia esimerkkejä onnistuneesta yhteistyöstä. Eräässä kaupungissa oppilaitosyhteistyö on ollut erittäin hedelmällistä, ja se on vaikuttanut

positiivisesti työn tuottavuuteen. Tilavierailut ja harjoittelupaikat mainittiin myös hyödyllisinä yhteistyömuotoina.

Yhteistyön vaihtelevuus: Osa vastaajista huomautti, että yhteistyön tulokset voivat vaihdella suuresti riippuen opiskelijasta ja yhteistyön luonteesta. Tämä korostaa tarvetta räätälöidä yhteistyö kunkin tilanteen mukaan.

Kaiken kaikkiaan vastaajat näkivät oppilaitosyhteistyön tärkeänä ja hyödyllisenä, mutta toivoivat enemmän käytännönläheistä ja aktiivista yhteistyötä.

4. Johtopäätökset

Raportin keskeiset havainnot korostavat Varsinais-Suomen ruokaketjun yritysten ja oppilaitosten yhteistyön merkitystä, nykytilannetta ja kehittämistarpeita. Resurssien puute, tarve pitkäkestoisille yhteistyömuodoille, ja toiveet innovaatioiden tukemisesta nousevat tärkeiksi kehityskohteiksi. Kyselyn tuloksista nousi esiin seuraavat keskeiset johtopäätökset:

Joissain yrityksissä resurssien puute estää yhteistyötä, mikä korostaa tarvetta kohdennetuista tukitoimista. Harjoittelupaikat ovat suosituin yhteistyömuoto, mutta yritykset kaipaavat myös uusia yhteistyötapoja, erityisesti teknologian ja tuotekehityksen alueella. Oppilaitosyhteistyö tukee yritysten kilpailukykyä ja osaamisen kehittämistä.

Tulevaisuudessa tärkeiksi kehityskohteiksi nousivat henkilökohtaisten kontaktien vahvistaminen ja paikallisen elinkeinoelämän ymmärryksen syventäminen oppilaitoksissa. Pitkäkestoiset yhteistyömuodot, kuten opinnäytetyöt ja harjoittelujaksot, tarjoavat mahdollisuuksia vuorovaikutuksen vahvistamiseen. Yhteistyön laajentaminen ja kehittäminen vaativat uusia toimintamalleja, resurssien kohdentamista ja aktiivista vuoropuhelua yritysten ja oppilaitosten välillä.

5. Kehitysehdotukset yhteistyön vahvistamiseksi

Resurssipula on haaste joillekin yrityksille, ja sen lieventämiseksi on tärkeää tarjota lisätietoa ja tukea yrityksille. Tämä voi tarkoittaa käytännön ohjeistusta yhteistyömahdollisuuksista oppilaitosten kanssa, mutta myös neuvoja ja resursseja, jotka auttavat yrityksiä ymmärtämään paremmin yhteistyön hyödyt.

Yhteistyöverkostojen vahvistaminen ja törmäyspisteiden luominen yritysten ja oppilaitosten välille on keskeinen askel yhteistyön tiivistämisessä. Verkostojen avulla yritykset voivat löytää oikeat kumppanit oppilaitoksista ja päinvastoin. Törmäyspisteet voivat olla konkreettisia kohtaamispaikkoja, kuten työpajoja tai tilaisuuksia, joissa molemmat osapuolet voivat jakaa osaamistaan ja ideoitaan.

Joustavien ja räätälöityjen yhteistyömuotojen kehittäminen on myös tärkeää, jotta oppilaitosten tarpeet tulevat täytetyiksi ja yhteistyö on tehokasta. Oppilaitosten toiveet ja tarpeet voivat vaihdella, ja joustavat yhteistyömallit mahdollistavat parhaan mahdollisen yhteistyön eri toimijoiden välillä.

6. Yhteenveto

Tämä raportti kartoittaa Varsinais-Suomen ruokaketjun yritysten ja oppilaitosten välistä yhteistyötä, sen nykytilaa, haasteita ja kehittämismahdollisuuksia. Tulokset osoittavat, että oppilaitosyhteistyö on jo vakiintunut osaksi monen yrityksen toimintaa, mutta sen laajentamiseen ja syventämiseen liittyy huomattavia kehittämismahdollisuuksia.

Suurimmaksi esteeksi yhteistyölle nousi resurssien puute, joka haittaa yhteistyön aloittamista tai syventämistä. Tästä huolimatta yrityksillä on vahvaa kiinnostusta kehittää yhteistyötä, mikä luo hyvän perustan uusille toimintamalleille ja tukitoimille. Harjoittelupaikkojen tarjoaminen on suosituin ja yleisin yhteistyömuoto, mutta yritykset kaipaavat myös uudenlaisia avauksia, kuten teknologian ja tuotekehityksen parissa tehtävää yhteistyötä. Näiden tulosten pohjalta pyritään suunnittelemaan tukitoimia, joilla voidaan edistää yhteistyötä ruokaketjun toimijoiden ja oppilaitosten välillä.

Oppilaitosyhteistyön kehittäminen edellyttää aktiivista vuoropuhelua, pitkäjänteisiä resursseja ja uusien, yritysten tarpeisiin vastaavien yhteistyömuotojen kehittämistä.

7. Kyselyn toteuttajat

WiseFood – resurssiviisaat ruokaketjut

WiseFood-hanke pyrkii vahvistamaan resurssiviisaasti tuotettujen ja valmistettujen ruokatuotteiden markkinoita Turun seudulla. Hankkeen toimenpiteillä pyritään saamaan aikaan ruokasektorille uutta kiertotalous-pohjaista ja resurssiviisasta toimintaa ja innovaatioita.

[Lue lisää hankkeesta >](#)

**Euroopan unionin
osarahoittama**

innokaupungit

Tulevaisuuden ruokaketjut Varsinais-Suomessa – TuRVA

Päätavoitteena on lisätä varsinaissuomalaisten ruokasektoriyritysten uusiutumis- ja sopeutumiskykyä toimintaympäristön muutoksiin, tukea kestäväen ruokasektorin kehittymistä sekä varmistaa ruokasektorin yritysten kilpailukyvyen säilyminen myös tulevaisuudessa.

[Lue lisää hankkeesta >](#)

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Kimitoön
Kemiönsaari**

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

**Euroopan unionin
osarahoittama**